

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πρόγραμμα επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ

“ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ”

4^Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μη κυβερνητικές οργανώσεις

Συγγραφική Ομάδα:

Δρ. Παναγιώτης Λιαργκόβας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Δρ. Νικόλαος Αποστολόπουλος, Μεταδιδακτορικός ερευνητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μη κυβερνητικές οργανώσεις

- ❑ Δεν υπάρχει ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για τις ΜΚΟ και αυτό οφείλεται στο εύρος της σημασίας και του περιεχομένου που αυτές φέρουν. Εξάλλου και νομικά δεν μπορεί να προσδιοριστεί λόγω της πληθώρας των νόμων που εμπίπτουν στις δραστηριότητές τους και στις αποχρώσεις που αυτές έχουν.
- ❑ Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα οι ΜΚΟ είναι: *«Ιδιωτικές οργανώσεις που αναλαμβάνουν δράση σχετικά με την ανακούφιση όσων υποφέρουν, την προαγωγή των συμφερόντων των φτωχών, την προστασία του περιβάλλοντος, την παροχή βασικών κοινωνικών υπηρεσιών ή αναλαμβάνουν την προώθηση της κοινωνικής ανάπτυξης»* (World Bank, 2005).
- ❑ Ο όρος non-governmental organizations, που στα ελληνικά αποδίδεται ως ΜΚΟ, πρωτοεμφανίστηκε στο διεθνές δίκαιο το 1945, στο άρθρο 71, του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Σύγχρονες τάσεις

Για τις σύγχρονες τάσεις των αμερικάνικων μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι Werker και Ahmed (2007) επισημαίνουν:

- ❑ Συμβόλαια με το κράτος: Παρουσιάζεται έντονη χρηματοδοτική ροή από τις κρατικές υπηρεσίες κατά χρονικές περιόδους ενώ πολλές ΜΚΟ έχουν αυξήσεις στις εισροές τους από άλλες πηγές.
- ❑ Περισσότερο επιχειρηματίες: Έχει αυξηθεί σε ένταση η επιχειρηματικότητα και οι εισροές.
- ❑ Αυξημένος επαγγελματισμός: Παρουσιάζεται μεγαλύτερος επαγγελματισμός μέσα από καλύτερη εσωτερική και οικονομική διαχείριση.
- ❑ Έντονη επιχειρηματικότητα σε ανεπτυγμένες χώρες: Εμφανίζουν έντονη δραστηριοποίηση σε χώρες του Τρίτου κόσμου αν και οι περισσότερες προσπαθούν να ανταπεξέλθουν με μικρούς προϋπολογισμούς.
- ❑ Είναι νέοι διακρατικοί παράγοντες; Η πέμπτη επισήμανση αφορά ένα ερώτημα, περισσότερο, αν οι επιρροή των ΜΚΟ επηρεάζει τις πολιτικές σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο έτσι ώστε να χαρακτηριστούν ως διακρατικοί παράγοντες καθώς είναι δύσκολος ο προσδιορισμός αυτός με σιγουριά.

Νέοι ρόλοι

- Ο Giddens (2009) αναφέρει για τον σύγχρονο ρόλο των ΜΚΟ ότι: *«Σήμερα αναδύεται μία νέα γενιά ηγετών του επιχειρηματικού κόσμου, οι οποίοι δουλεύουν απευθείας με τις ΜΚΟ και όχι μόνο αναγνωρίζουν τους κινδύνους των κλιματικών αλλαγών, αλλά βρίσκονται στη πρώτη γραμμή της κινητοποίησης για την αποτροπή τους. Επιχειρήσεις όπως η Wal-Mart, η οποία θεωρούνταν για χρόνια από τους περιβαλλοντιστές δημόσιος κίνδυνος έχουν ενστερνιστεί την ατζέντα για τις κλιματικές αλλαγές, και όχι απλώς για το φαίνεσθε. Η Wal-Mart έχει σχεδιάσει τον ουσιαστικό περιορισμό των εκπομπών της, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Επίσης έχει ζητήσει από τους προμηθευτές της να αναφέρουν τις δικές τους εκπομπές»*. Επίσης, για τις αλλαγές τακτικής αναφέρει: *«Ο πρόεδρος της Coca-Cola ανακοίνωσε το 2007 ότι η καθοδηγητική αρχή για τις δραστηριότητες της επιχείρησης στο μέλλον πρέπει να είναι: «Δεν αφαιρούμε περισσότερο νερό από ένα υδροφόρο ορίζοντα απ' όσο μπορούμε να αναπληρώσουμε»*. Η εταιρεία έχει δημιουργήσει έναν συνεταιρισμό με το WWF με στόχο τη διατήρηση των υδάτων. Αυτή η εταιρική σχέση προέκυψε καθώς τόσο η Coca-Cola όσο και το WWF αναγνώρισαν ότι χρειάζεται μία αλλαγή τακτικής».

Κατηγοριοποίηση ΜΚΟ

Στη διεθνή βιβλιογραφία συναντάμε την κατηγοριοποίηση των ΜΚΟ ως:

- Με βάση τον τόπο δράσης τους
- Με βάση το αντικείμενό τους
- Με βάση το μέγεθός τους
- Με βάση την οργάνωση και τη λειτουργία

Βιβλιογραφία

- ❑ Giddens, A. (2009) The Politics of Climate Change, Polity Press.
- ❑ World Bank. (2005) Issues and Options for Improving Engagement Between the World Bank and Civil Society Organizations, Washington: World Bank,
www.worldbank.org/CSO/Resources/GuidetoResources2003.pdf
- ❑ Werker, E. D, Ahmed F.Z. (2007) What Do Non-Governmental Organizations Do? HBS Working Paper Number: 08-041.